

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

بررسی پایان نامه کارشناسی ارشد

رویکردهای قوی و امنیت جمهوری اسلامی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده
مقدمه
سوال اصلی
سوال فرعی
فرضیات
روش تحقیق
مفاهیم و اصطلاحات
علل انتخاب موضوع
چهارچوب تئوریک
تعریف قوم و ملت
تفاوت ملت و قوم
قومتها و دولتها
شکافهای اجتماعی و قومیت
عوامل تشدید کننده شکافهای قومی
نظریات مربوط به بسیج قوی
نظریات مربوط به همگرایی و وحدت سیاسی
قومت ها در ایران
قوم ترک یا آذری
قوم کرد

جهت خرید فایل word به سایت www.kandooch.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

قوم بلوچ.....

قوم عرب.....

قوم ترکمن.....

قوم لر.....

قومیت ها و تهدید امنیت ایران.....

فرآیند شکل گیری تهدید.....

رابطه امنیت و تهدید.....

امنیت و امنیت ملی.....

قومیت ها و تهدید امنیت ملی ایران.....

افزایش هزینه ها در مناطق قومی نشین.....

شیوه های حل و فصل منازعات قومی.....

راهکارهای پیشنهادی مدیریت قومی.....

نتیجه گیری و پیشنهادات.....

منابع و ماخذ.....

چکیده

قوم یا قومیت در انگلیسی از واژه Ethnie مشتق شده و در زبان یونانی Ethnos به مردمانی اطلاق می شود که بیش از پیدایش دولتهای تک شهری بصورت عشیره ای یا قبیله ای زندگی می کردند. ویژگیهای قوم و ملت تقریباً یکسان هستند که پیوندهای خویشی در اقوام قویتر از ملت است و علاوه بر این ملت به دنبال حاکمیت سیاسی است تفاوت اساسی بین ملت و قومیت بوجود آمدن دولت ملی می باشد. یکی از عوامل تشدید کننده شکافهای قومی زبان می باشد که این تمیز قومی و به تعبیر جان اقوام است. مذهب یکی دیگر از عوامل تشدید کننده گرایشات قومی است نخبگان سیاسی تاثیر زیادی در ناسیونالیسم منفی و کاذب قومی دارند. بی اعتیادی به نارضایتی اقتصادی و سیاسی زمینه اعتراض و شورش را به همراه خواهد داشت و نظریات مختلف نیز در این زمینه قابل توجه است.

رابطه جودری میان امنیت و تهویه مورد توجه قرار گرفته است و نیز به این امر که چه شیوه هایی برای حل و فصل نزاعات قومی بکار گرفته می شد. و چندین راپیشنهادی برای مدیریت قومی در نظر گرفته شده است که مفصل در مورد آن اشاره می گردد.

مقدمه:

امروزه امنیت بعنوان اصلی ترین شاخص و عنصر رشد تعالی یک جامعه تلقی می گردد امنیت نیز بدون وجود انسجام و وحدت سیاسی تامین نمی گردد، به علاوه چگونگی دست یابی به انجام و وحدت سیاسی نیز وابستگی شدیدی به مدیریت سیاسی جامعه دارد، قومیت در دنیای امروز بعنوان متغیری تقریباً مفار با انجام وحدت و بدین دلیل تهدید کننده امنیت مطرح می گردد. جمهوری اسلامی ایران بعنوان کشوری که در جرگه کشورهای کثیر القوم قرار گرفته است شاید حادترین شرایط و معضلات امنیتی نهفته قومی را در میان این کشورها دارا باشد. آنچه ایران را از سایر کشورهای کثیر القوم متمایز می نماید استقرار اقوام در حاشیه و نوار مرزی کشور و نیز همسایگی هر یک از آنها با اکثریت قومی آن سوی مرز است.

در چنین شرایطی بسترسازی لازم برای ایجاد و انسجام یکپارچگی و وحدت بین اقوام مستلزم تلاش پیگیر و برنامه ریزی ویژه ای می باشد که مدیریت سیاسی کشور می بایستی برای دست یابی به آن اهتمام جدی ورزد تبیین چگونگی تهدید امنیت ملی از ناحیه قومیتها، معرفی اقوام ایرانی و در نهایت راه کارهای حل منازعات قومی عمده ترین مسایلی هستند که در این نوشتار بدانها پرداخته خواهد شد.

نگارنده با افزار به بضاعت ناچیز علمی خود، آنچه را در توان داشته در تهیه مطالب و تدوین این رساله به کار گرفته و بالمال از وجود ایران و اشکال نیز مصون نخواهد بود اگر هم موقعیتی در این راه حاصل گشته باشد، مرهون حوصله، دقت و ارشادات

**جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید**

ارزنده استاد گرانقدر جناب آقای دکتر امیر محمدحاجی یوسفی می باشد که در طی مدت انجام این پژوهش دلسوزانه حقیر را یاری و از اندوخته علمی خویش بهره مند نموده اند. در اینجا لازم می دانم از قبول زحمتی که فرموده اند نهایت سپاسگزاری و قدردانی را به عمل آورم، همچنین از راهنماییهای استاد مشاور جناب آقای حق پناه و همه عزیزانی که بنده را مورد تشویق و لطف خویش قرار دادند، تشکر و سپاسگزاری می نمایم.

سوال اصلی:

پرسش اصلی این پژوهش عبارتست از این که چه تهدیداتی از ناحیه قومیتها متوجه امنیت ملی ایران است و مدیریت دولت برای این که از قومیتها در جهت تقویت امنیت ملی بهره برداری نماید چگونه باید باشد.

سوال فرعی:

برای پاسخگویی به پرسش اصلی فوق، مجموعه پرسشهای فرعی زیر مد نظر قرار خواهند گرفت:

۱- قومیت یعنی چه؟

۲- چگونه می توان حساسیت قومیتها را نسبت به سیاستگذاری نظام حکومتی تعدیل نمود؟

۳- چگونه می توان زمینه مشارکت سیاسی فعال قومیتها را بیش از پیش فراهم کرد؟

۴- چگونه باید اهمیت قومیتها را در دیدگاه سیاستگذاران و تصمیم گیرندگان

حکومتی تبیین نمود؟

۵- چگونه می توان از توان بالقوه و بالفعل قومیتها برای مقابله با تهدیدات داخلی و

خارجی بهره برد؟

۶- چگونه می توان احساس جدایی طلبی قومیتها را تضعیف کرد؟

فرضیه:

فصول مختلف این گزارش و رساله تلاشی در جهت آزمون و اثبات فرضیه ذیل

می باشد:

در مدیریت قومی کارآمد (جلب مشارکت اقوام، تقویت حس ملی، جذب نخبگان قومی و افشای توطئه و منافع بیگانگان) موجب تضعیف منابع تهدید امنیت ملی از سوی قومیتها در ایران خواهد شد. برای تسهیل آزمون و اثبات فرضیه کلی فوق می توان آنرا به فرضیه های جزئی تر به شرح ذیل تقسیم نمود:

- در برنامه ریزی های اساسی کشور قومیتها جایگاه واقعی پیدا ننموده اند.

- عدم توجه به اصول قانون اساسی در رابطه با قومیتها باعث دلسردی و عدم مشارکت سیاسی آنان شده است.

قومیت ها جایگاه مهم و اساسی در ذهنیت و دیدگاه نخبگان طراز اول حکومتی و سیاسی جمهوری اسلامی ایران نداشته اند.

- در رفع معضل بیگاری و مشارکت اقتصادی مناطق قومی اقدامات شایسته بعمل نیامده است.

- عدم وجود برابری در حقوق و فرصتهای سیاسی و اجتماعی و اقتصادی برای قومیتها بسیار بحث انگیز است.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

روش تحقیق:

برای تکمیل این گزارش و رساله بیشتر از روش کتابخانه ای بهره برده شده است.
طبق گفته فراهم نبودن شرایط انجام چنین تحقیقی در نظام آموزشی و اداری کشور،
مشکلات عدیده ای برای نگارنده جهت دسترسی به منابع و یا مصاحبه وجود داشته
است.

منابع:

برای تدوین این رساله بیش از ۶۰ مورد کتاب، فصلنامه، رساله، روزنامه و بولتن
مورد استفاده قرار گرفته که اهم عناوین آنها در فهرست منابع آورده شده است.

مفاهیم و تعاریف:

۱- قومیت: این صاطلاح به خود آگاهی سیاسی گروههای مختلف زبانی، مذهبی و نژادی در یک سرزمین نسبت به هویت خود و نیز تفاوت قائل شدن میان خود و سایر گروههای ساکن در همان منطقه اشاره دارد (۱).

۲- مدیریت: مدیریت، فرآیند به کارگیری موثر کارآمد منابع مادی و انسانی در برنامه ریزی، سازماندهی بسیج- منابع و امکانات، هدایت و کنترل است که برای دستیابی به اهداف سازمانی و براساس نظام ارزشی مورد قبول، صورت می گیرد.

۳- مدیریت سیاسی: یعنی توان سیاست سازی به گونه ای که زمینه مشارکت گسترده اقوام و جلب حمایت عمومی را باعث گردد.

۴- هویت: عبارت از مجموعه خصوصیات و مشخصات اساسی اجتماعی و فرهنگی، روانی، فلسفی، زیستی و تاریخی همسان است که به رسایی و روایی بر ماهیت یا ذات گروه به معنی یگانگی یا همانندی اعضای آن با یکدیگر دلالت کند و آنها را در یک ظرف زمانی و مکانی معین بطور مشخص و قابل قبول و آگاهانه از سایر گروهها و افراد متعلق به آنها متمایز کند.

۵- بران سیاسی و اجتماعی: حالت و فرآیندی است که با آن تعادل و ثبات ناپیدیدی شود و از انتقالی نسبتاً اجتناب ناپذیر به سوی شرایط و اوضاعی دیگر خبر

می دهد، هرگاه پدیده ای بطور منظم معمولی و آن گونه که از قبل پیش بینی می شد
جریان نیابد حالتیاز نابسامانی پدید می آید!

۶- **نارضایتی:** شرط لازم برای بحرانهای سیاسی و اجتماعی است، چنانچه
خواسته ها و نیازهای مشترک و عمومی اکثریت اعضاء جامعه به علت قصور و یا تغییر
نخبگان در حد معقول و مقبول برآورده نشود و در خمیر آنان حالت ناکامی پدید آید،
نارضایتی بروزی ناید و این امر خود زمینه ساز بروز انواع رفتارهای جمعی ناهنجار و
خشونت آمیزی می باشد.

۷- **نخبگان قومی:** یعنی کسانی که از لحاظ فکری و سیاسی در راس سلسله مراتب
اقوام قرار می گیرند.

۸- **امنیت:** از دید و؟؟؟؟ امنیت در معنای عینی قصدان تهدید در برابر ارزشهای
کسب شده را مشخص می نماید و در معنای ذهنی، فقدان ترس و وحشت از وجود
تهدید بر ضد ارزشها را معین می کند.

۹- **جدایی طلبی:** احساس بیگانگی از نظام سیاسی حاکم و تلاش برای استقلال و
یا الحاق به واحد سیاسی همجوار.

علل انتخاب موضوع:

دهه های پایانی قرن بیستم میلادی با تحولات اساسی در ساختار نظام بین‌المللی همراه بود که از جمله آنها فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی سابق و تشکیل کشورهای مستقل براساس میراث فرهنگی و نژادی و همچنین تجزیه یوگسلاوی سابق و تشکیل چند کشور براساس زیر ساخت قومیتی باعث گردید کانونهای بحران ساز سیاسی و امنیتی جهان در طی آن برآیند که با بدست گرفتن اهرم قومیت به تضعیف امنیت ملی کشورهای چند قومی و تعقیب و تامین منافع و مطامع خویش پردازند قومیت در شکل و وسعت نظام اجتماعی و سیاسی ایران در طول تاریخ وجود داشته و در بیشتر واقع نیز به عنوان یکی از عوامل اصلی در ظهور و سقوط حکومتها و دولتها در گذشته نقش اساسی ایفاء نموده است.

نظام ج.ا.ا نیز از ابتداء درگیر مشکلاتی از ناحیه قومیتها بود و چه بسا اگر تدبیر خردمندان رهبر کبیر انقلاب در آغاز پیروزی انقلاب اسلامی در مورد قومیتها موثر واقع نمی شد. اکنون کشوری با چنین شکل و وسعت بر نهه گیتی وجود نداشت، هم اکنون نیز مسئله قومیتها یکی از اهم مسایل نظام سیاسی، اجتماعی و امنیتی ایران محسوب می گردد که بایستی راهکارهای لازم در برخورد با آن مد نظر قرار گیرد.

فصل دوم: چهارچوب تئوریک

تعریف قوم و ملت: مرزبندی دو مفهوم قوم و ملت و جدا کردن آن دو از یکدیگر کاری است دشوار اما هر کدام را بصورت جداگانه مورد بررسی قرار می دهیم.
- قوم:

قومیت گرایی و کشمکشهای قومی در طول تاریخ در زندگی سیاسی و تکوین و افمعال دولتها تنش داشته اند. در کشورهای چند نژادی و چند قومی نظیر افغانستان و لبنان... نژادهای تحت سلطه با توسل به نظریه حقوق طبیعی و برابری انسانها موجب بروز کشمکشهای سیاسی و قومی شده اند و تسلط یک قوم یا نژاد بر دستگاه دولتی باعث نارضایتی و رنجش اقوام دیگر شده است و از قرآن هم آمده است، این واژه بالغ بر پنجاه بار در قرآن تکرار گشته و به معنی عشیره، قبیله، گروه و حتی ملت به مفهوم محدود آن به کار رفته است به کارگیری این واژه در قرآن معمولاً همراه با یک صفت منفی بوده است، مانند قوم الظالمون، القوم الظالمین القوم الکافرین، فرهنگ فارسی عمید واژه قوم را به معنای گروه مردم، جماعتی از خویشاوندان و اقوام و جمع معنا کرده است. فرهنگ لاروس عربی به عربی این ترجمه را از قوم ارائه داده است «القوم الجماعه من الناس تolf بینهم وحدت اللغه و التقالید و الثقافه و اسباب المصالح المشترك». یعنی قوم عبارت از مردم است که دارای وحدت گویش (زبان) کنش و بینش و منافع مشترک بوده باشند. پس وحدت زبانی و داشتن منافع مشترک یکی از ویژگیهای اقوام می باشد.

قوم یا قومیت در انگلیسی از واژه Ethnie مشتق شده است در زبان یونانی Ethnos به مردمانی اطلاق می شد که پیش از پیدایش دولتهای تک شهری، بصورت عشیره ای یا قبیله ای زندگی می کردند با پیدایش امپراتوری روم شرقی، این واژه وارد زبان لاتین شد و بصورت Ethnicus درآمد و از آن در قرن شانزدهم میلادی صفت Ethnique را ساختند، در قرن نوزدهم از واژه فوق اصطلاح Ethnography مشتق گردید و آن را مردم نگاری نامیدند که قوم شناسی در پی آن پدید آمد. با بررسی این واژه مشخص می شود که همزمان بودن، عنصر اساسی و شاید اصلی ترین و اساسی ترین عنصر تشکیل یک قوم باشد، پس قوم یک گروه اجتماعی است که در سرزمین معین زندگی می کند و اعضای آن اشتراکات تاریخی، فرهنگی و زبانی با هم دارند که آنها را از اقوام دیگر متمایز می کند.

ملت:

ملت معادل واژه Nation در زبان انگلیسی است که خود از واژه Natire به معنی زاییده شدن گرفته شده است Natire نیز خود در اصل از واژه لاتین Nature مشتق شده که به معنی طبیعت است. از مهمترین جلوه های طبیعت خاک است و چنین پیداست که مردم ساکن در خاک معینی را ملت نامیده اند. این مردم با یک رشته پیوندها، همچون زبان، مذهب، نژاد، تاریخ، فرهنگ و عوامل سیاسی و اقتصادی با هم متحد شده اند و به همین لحاظ دارای هویت مشترک می شوند چنان که از اینتعریف بر می آید ملت اصطلاحی است که در مورد اجتماع مردم دارای علقه های قومی

بستگی به کار می رود، رضا داوری معتقد است که ملت دارای سه خصوصیت است که عبارتند از: استقلال، قدرت و حاکمیت به نظر وی ملت هنگام بوجود می آید که این سه خصوصیت وجود داشته باشند.

تفاوت ملت و قوم:

بعضی ها معتقدند که مفهوم ملت از قوم گسترده تر است و معمولاً در بسیاری از موارد ملت شامل چند قوم می شود. ویکتورگوزولف یکی از قوم شناسان معروف قوم را چنین تعریف کرده است:

قوم یا همبودی قومی، یک سازمان اجتماعی تشکیل یافته است که بر بهینه سرزمین معینی قرار دارد و شامل مردمی است که در طول تاریخ با هم پیوندهای اقتصادی، فرهنگی، خویشی و... برقرار کرده اند و دارای زبان، ویژگیهای فرهنگی (شامل دین نیز می شود) پیوندهای خویشی، ارزشهای اجتماعی و سنتهای مشترک می باشند. در گذشته مشخصات خونی و نژادی نیز ملحوظ، شده ولی امروز در پی اندر آمیختگی آنها دیگر به حساب نمی آیند. اسمیت هفت ویژگی زیر را برای ملت بر می شمارد و میان قبایل و گروههای قومی با ملت تمایز قایل می شود و معتقد است این دو برخی از ویژگیهای ملت را دارا می باشند.

- تمایز فرهنگی

- همجواری سرزمین و تحرک داخلی

- جمعیت نسبتاً زیاد

- روابط سیاسی خارجی

- احساس و وفاداری قابل توجه گروهی

- عضویت مستقیم و یا حقوق شهروندی برابر

- همگرایی عمومی اقتصادی حول محور یک نظام کار مشترک

از دیدگاه وی گروههای قومی پنج ویژگی نخست را دارا می باشند ولی یک ملت هر هفت ویژگی را داراست گروههای قومی در مواجهه با ملت دو راه در پیش دارند: یا در ملت ادغام شوند که در آن صورت وفاداری به ملت برای آنها در اولویت قرار می گیرد و این پیش زمینه وحدت ملی و امنیت ملی است یا این که سعی کنند که هویت قومی خود را حفظ کنند که در این صورت با گذشت زمان همراه با ادعای تجزیه طلبی امنیت کشور را به مخاطره خواهند افکند. پس یکی از تفاوتهای اساسی بین ملت و قومیت بوجود آمدن دولت ملی می باشد که قومیها در این دولت؟؟؟ می شوند و همه تبدیل به یک ملت واحد می گردند.

واژه قومیت در نیمه دوم قرن بیستم میلادی مورد توجه بسیاری از محققان قرار گرفت و کشمکشهای مسلحانه میان دولتهای مرکزی و اقلیتهای قومی و مذهبی در برخی از کشورهای جهان باعث تشدید علاقه محققان به پدیده قومیت شد.

قومیت و دولتها:

در جامعه شناسی سیاسی مبحث اقلیتهای قومی و ملی و رابطه آنها با دولت مرکزی بسیار مهم می باشد البته در اقلیتهای ملی و قومی تمایلی به جدا شدن از کشور را

ندارند و این بستگی به میزان وفاداری آنها به دولت مرکزی دارد که به دلایل مختلف این وفاداری هم متفاوت است. سیاست دولت مرکزی نیست به اقلیتهای ملی و قومی نیز متفاوت است ممکن است سیاست دولت در جهت حفظ هویت فرهنگی اقلیتهای قومی جذب و یا ادغام آنها در درون فرهنگ و قومیت مرکزی مثل اقدامات رضا شاه در ایران باشد. برخی از دولتها دارای جمعیت ناهمگون هستند و از چندین گروه زبانی، نژادی و مذهبی تشکیل شده اند که هر گروه با همگون شدن با گروههای دیگر به مخالفت بر می خیزد و سعی می کند اصالت خود را حفظ نماید. ایران نیز دارای اقلیتهای قومی متفاوتی است که در طول تاریخ عقب ماندگیهای اقتصادی نواحی تحت سکونت اقوام نسبت به مناطق مرکزی جدایی فرهنگی، زبانی و دینی آنها را تشدید کرده است. به همین علت پس از جنگ جهانی دوم به دلیل آمادگی شرایط درونی و دخالت نیروهای خارجی، ایران شاهد خیزشهای قومی و قوم گرایی در آذربایجان و کردستان بوده است.

شکافهای اجتماعی و قومیت:

از دیدگاه جامعه شناسی سیاسی نوع، شمار و نحوه صورتبندی شکافهای اجتماعی هر جامعه بر حسب عوامل گوناگون ممکن است تغییر کند از این دیدگاه شکافهای فرهنگی، قومی، زبانی و مذهبی محصول، «تصادفات تاریخی» و چگونگی تکوین یک کشور از نظر تاریخی بوده اند. مثلاً وجود تنوعات قومی در یک کشور ناشی از عوامل گوناگون است که یکی از مهمترین آنها تاریخ کشور است. از این رو برخی از کشورهای

امروزی که مسابقه تاریخی امپراتوری داشته اند، ترکیب بیشتری از اقوام و مذاهب،
گروههای زبانی را به خود گرفته اند.

عوامل تشدید کننده شکافهای قومی

۱- زبان:

زبان مهمترین عنصر تمیز قومی و به تعبیر «فیخته» جان اقوام است. زبان که از
عناصر جهان نمادی است عامل اصلی پیوند انسانها با هم و از وسایل عمده تعبیر و
تفسیر واقعیات است. مفهوم عمومی زبان عبارت از مجموعه نهادها و نشانه هایی
است که در گفتار و نوشتار و کردار به کار می رود شامل سمبل ها و معادلات ریاضی
و نظریه های علمی و تظاهرات هنری از قبیل نقاشی، تئاتر و غیره است.

۲- مذهب:

مذهب یکی دیگر از عوامل تشدید کننده گرایشات قومی است بویژه وقتی که افراد
گروه قومی با مقدمات خویش در جامعه روبرو شوند.

۳- ناسیونالیسم منفی و کاذب قومی:

در این حالت فرد می کوشد با افسانه بافی و تعریف تاریخ، هویت جداگانه ای
برای خود دست و پا نماید و از این طریق باعث تحریک حس ناسیونالیستی سایر افراد
قوم و در نتیجه تشویق و اقدام به مبارزه علمی گردد، در این خصوص نخبگان قومی
تاثیرگذاری زیادی بر قومه دارند.

۴- نارضایتی اقتصادی و سیاسی:

این مسئله وقتی بروز می کند که افراد گروه قومی در دست یابی به منافع و مشاغل مساوی با سایر گروههای قومی ناکام بمانند، در صورتی که این شکل با بی اعتنائی دولت مرکزی همراه باشد زمینه اعتراض و شورش را به همراه خواهد داشت.

ناسیونالیسم قومی:

مفهوم جدید ناسیونالیسم از دو بخش تشکیل شده است و به عبارت دیگر ناسیونالیسم مرکب از دو جزء است یکی جغرافیایی و سیاسی است و دیگری فرهنگی و قومی و زبانی، ناسیونالیسم فرهنگی مبتنی است بر آگاهی ملی (قومی) برخاسته از فرهنگ جوامع گوناگون که از عناصری چون زبان، مذهب، خاطره های تاریخی و آرمانهای مشترک تشکیل می گردد. از این نوع ناسیونالیسم گاه به آگاهی قومی و گاه با اندکی تسامع به آگاهی ملی تعبیر شده است، ناسیونالیسم قومی به معنای احساس عمیق تعلق وفاداری به یک گروه قومی در برابر وفاداری به یک واحد ملی از پیش موجود می باشد. بنابر اهمیت پایدار قومیت گیرای بر مبنای ناسیونالیسم قومی تئوریهای مختلفی در صدد تحلیل آن برآمده اند که از آن جمله تئوریهای حیات اجتماعی، نوسازی، مارکیست، لنینستی، استعمار داخلی، کثرت گرایی قومی، تئوریهای سیستم ها و مدارهای چند متغیری و غیره می باشد. مجموعه چنین تئوریهایی از تحلیل منازعات قومی در ارائه راه حل به این پدیده از سه رهیافت نظری مختلف نشات می گیرد.

- (۱) رهیافت بسیار قدیمی که قومیت را خطری، طبیعی و اجتناب ناپذیر می‌پندارد.
- (۲) رهیافت ابزارگرایانه که قومیت را اصولاً ابزار نخبگان در جهت تعقیب رقابت آمیز منابع و منافع مادی و سیاسی خود می‌داند.
- (۳) رهیافت ساختار گرایانه که به قومیت بعنوان یک ساختار اجتماعی و به هویت‌های قومی بعنوان مسائل در حال تغییر و تکوین و در عین حال لاینحل و فراموش ناشدنی می‌نگرد.

نظریات مربوط به بسیج قومی

۱- نظریه رقابت بر سر منابع:

این نظریه از سوی جامعه شناسان و محققان علوم سیاسی نظیر «گلیزر» «مونسیهان» و نیز «خانم سوزان اولزاک» مطرح شده است. براساس این نظریه، ادغام سیاسی گروه‌های قومی در داخل یک دولت-ملت باعث می‌شود که رقابت بر سر منابع به ویژه مشاغل دولتی، انگیزه عمده کشمکش میان اقوام را فراهم آورد.

۲- نظریه استعمار داخلی:

در این تئوری نگرانی عمده دولت مرکزی جلوگیری از جریان‌های گریز از مرکز و سعی در حل این جریان در داخل کشور و جلوگیری از سیاسی شدن عوامل زبانی، قومی و یا نژادی و مذهبی می‌باشد.

۳- نظریه انتخاب حسابگرانه:

اساس این نظریه آن است که افراد شهر براساس محاسبه سود و زیان دست به اقدام می زنند و مشارکت افراد در جنبشهای اجتماعی و دست زدن به اقدام جمعی زمانی صورت می گیرد که سود این مشارکت بر زبان آن بچربد. این نظریه در واقع بر عامل انسانی در واگرایی سیاسی و بسیج قومی تاکید می کند.

۴- نظریه رقابت نخبگان:

با توجه به این تئوری در حقیقت حلق هویت قومی و بسیج گروههای قومی زبانی و مذهبی در جهت اهداف سیاسی و تا حد زیادی نتیجه فعالیتهاى نخبگان دانسته می شود. در جریان جنگ قدرتی که بین آنها و دولت تمرکزگرا و اقتدار طلب برای دست یافتن به قدرت سیاسی و نفوذ اجتماعی صورت می گیرد، این نخبگان از عناصر فرهنگی در جهت ایجاد پایگاه و کسب حمایت سیاسی مردمی سود می جویند و با توسل به اختلافات زبانی و مذهبی در جهت بسیج قومی اقدام می کنند.

۵- نظام بین المللی و خود مختاری اقوام:

نظریه های قبلی بیشتر نیز نقش نیروهای داخلی در ظهور قومیت گرایی و جدایی طلبی آنها از مرکز تاکید می کردند و نقش نظام بین المللی را نادیده می گرفتند. اما از نظر برخی از پژوهشگران روابط بین المللی برای درک پدیده کشمکشهای قومی باید نظام سیاسی مبتنی بر قدرت را در سطح بین المللی مورد توجه قرار داد. زیرا رابطه

مستقیمی میان نوع و کیفیت نظام بین‌المللی (دو قطبی، چند قطبی، سلسله مراتبی و...)

و میزان مناقشات قومی و بین‌المللی وجود دارد!

نظریات مربوط به همگرایی و وحدت سیاسی

۱- اندیشمندان کلاسیک:

در مقابل وحدت و یکپارچگی یک کشور، پراکندگی و نفاق و تجزیه و چند دستگی وجود دارد که گاه اختلافات قومی و نژادی و یا جغرافیایی و گاهی تفاوت‌های ایدئولوژیک، اجتماعی و یا گرایش‌های سیاسی باعث تجزیه و فروپاشی در جوامع می‌گردد که بعضی از این عوامل ممکن است در جهت دستیابی و یا حفظ وحدت ملی نقش مثبتی ایفاء نماید.

۲- نظریه های اندیشمندان معاصر:

اندیشمندان معاصر که در مورد وحدت سیاسی کار کرده اند، غالباً از اصول وظیفه گرایان الهام گرفته اند و وظیفه گرایان انگشت روی تاسیسات و نهادهای پذیرفته شده‌ای مانند حاکمیت، ملی‌گرایی، انحصارطلبی و سایر اشکال جدایی و تجزیه ملتها گذارده‌اند و نارسائیهای وحدت سیاسی را ناشی از آن می‌دانند.

مغز و اصل همه مباحث تئوریک که در باب قومیت صورت گرفته است تا حدودی روشن می‌نماید که وجود اقوام در قلمرو و سرزمین هر واحد سیاسی در نظام بین‌المللی می‌تواند منبع خطر و جدایی طلبی و در نهایت تهدید کننده وحدت ملی و

**جهت خرید فایل word به سایت www.kandooen.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید**

سرزمین در نتیجه نابود کننده امنیت ملی واحدهای سیاسی باشد. از آنجا که ایران

کشوری است که با پدیده قومیت گرایی روبرو می باشد به تبع امنیت ملی آن می تواند

از این زاویه با چالش جدی روبرو گردد.

www.kandooen.com
www.kandooen.com
www.kandooen.com

فصل سوم

قومیت ها در ایران

در ایران با توجه به شرایط گوناگون که در طول تاریخ بر آن حاکم بوده است اقلیتهای قومی و مذهبی مختلفی در ایران با توجه به شرایط گوناگون که در طول تاریخ بر آن حاکم بوده است اقلیتهای قومی و مذهبی مختلفی زندگی می کنند و هر کدام نیز جهت بقا و ادامه حیات خود به راههای متفاوتی متوسل شده اند بعضی از این اقلیتها اول خود را ایرانی می دانند و سپس ترک، بلوچ و یا متعلق به اقوام دیگر. با توجه به این که امروزه در جمهوری اسلامی ایران چند قوم زندگی می کنند که به مرحله خودآگاهی قومی، یعنی دارا بودن اختصاصات قومی مانند زبان، پیشینه تاریخی، آداب و رسوم فرهنگی رسیده اند، شناخت هر یک از این اقوام می تواند کمک بیشتری به درک مساله قومیتها در کشور و چگونگی هدایت و برنامه ریزی لازم نماید. براین اساس ابتدا تقسیم بندی استانهای کشور بر مبنای درگیر بودن آنها با مساله قومیت و سپس معرفی هر یک از اقوام بانگاه به تاریخ، زبان، مذهب، محل زندگی و هم چنین حرکتهای جدائی طلبانه هر یک بطور مختصر ذکر می گردد.

تقسیم بندی استانهای کشور بر مبنای ترکیب قومی آنها:

۱- استانهای بدون جمعیت قومی قابل توجه این استانها عمدتاً در مرکز کشور قرار دارند و صرفه نظر از وجود گروههای قومی محدود و عمدتاً مهاجر در میان آنها،

**جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید**

اکثریت قریب به اتفاق جمعیت آنها را فارس های شیعه مذهب تشکیل می دهند، این

استانها عبارتند از:

۱- استان تهران

۴- استان سمنان

۲- استان قم

۵- استان مرکزی

۳- استان اصفهان

۶- استان یزد

۲- استانهای با درصدی قابل توجه از جمعیت و مسایل قومی و یا مذهبی که البته

به لحاظ قومی و زبانی و فرهنگی پیوند زیادی با قوم و زبان فارسی دارند این استانها

نیز عبارتند از:

۱- استان خراسان

۲- استان فارس

۳- استان کهگیلویه و بویراحمد

۴- استان چهارمحال و بختیاری

۵- استان قزوین

۶- استان کرمان

۷- استان گیلان

۸- استان مازندران

۹- استان لرستان

۱۰- استان ایلام

۱۱- استان هرمزگان

۱۲- استان بوشهر

۳- استانهای دارای جمعیت با اکثریت گروههای قومی ایرانی که به لحاظ بالقوه و

بالفعل بودن مسایل قومی و تبعات امنیت آن به دو گروه تقسیم می شوند:

الف) استانهایی که شکاف قومی و زبانی تمام و یا بخش عمده ای از آنها به لحاظ

پیوند مذهبی با اکثریت شیعه حالت بالفعل و خطرناک ندارد، مانند:

۱- استان اردبیل

۲- استان آذربایجان شرقی

۳- استان خوزستان

۴- استان کرمانشاه

۵- استان زنجان

۶- استان همدان

ب) استانهایی که شکاف قومی و زبانی آنها، موازی باشکاف مذهبی بوده و با تقویت و بالفعل نمودن همدیگر بر احتمال فعال شدن و تبعات امنیتی مسایل قومی می افزایند و از گذشته نیز این معضل بصورت جدی وجود داشته است:

۱- استان سیستان و بلوچستان

۲- استان گلستان

۳- استان آذربایجان غربی

۴- استان کردستان

قوم ترک یا آذری:

منظور از قوم ترک و یا آذری مردمانی هستند که زبان مادری، محاوره ای و یا روزمره آنان ترکی و یا آذری می باشد محل سکونت آذریها را نمی توان محدود به منطقه ای خاص در کشور نمود. در هر حال به لحاظ سرزمینی آذربایجان در شمال غربی ایران قرار گرفته است و در همسایگی با کشورهای جمهوری آذربایجان، ترکیه و بخشی از خاک عراق قرار دارد، مذهب این قوم شیعه اثناعشری است.

در مورد نام آذربایجان سه دیدگاه مطرح است، اولین دیدگاه بر آن است که آذربایجان از کلمه «آذر» به معنی آتش می آید که واژه ای فارسی است. بنابراین واژه آذربایجان از لحاظ لغوی به مفهوم «سرزمین آتش هاست». دیدگاه دوم، نام آذربایجان را به «آتروپات» قهرمان ایرانی منسوب می کند که در برابر حمله یونانیان به رهبری

اسکندر کبیر مقاومت کرد. دیدگاه سوم به محافل پان ترک آذربایجان شوروی سابق نظیر سیدوف تعلق دارد که در پی یافتن معنایی ترکی برای آذربایجان بودند و آن را «پدر قومی و متبرک» معنی کردند. تبریز مرکز آذربایجان، مهمترین مرکز اقتصادی و تجاری و پایگاه نظامی ایران در جنگ با امپراتوریهای عثمانی و روسیه تزاری محسوب می شد.

حرکتهای جدائی طلبانه آذربایجان:

در تاریخ ایران دو بار حرکتهای جدائی طلبانه در آذربایجان رخ نموده است. بار اول نهضت شیخ محمد خیابانی و حکومت آزادیتان بوده است. این نهضت سرانجام با مقابله نیروهای قزاق اعزامی از سوی ملیون تهران به آذربایجان در شهریور ماه ۱۳۲۰ سقوط کرد. بار دوم جدایی طلبی در آذربایجان از سوی فرقه دموکرات سازمان داده شده است.

قوم کرد:

منظور از قوم کرد مردمانی هستند که در استان کردستان (یعنی سرزمین کدها) در شمال غربی ایران و نیز بخشی از استانهای آذربایجان غربی و کرمانشاه و در کنار مرز ایران و عراق زندگی می کنند که در آن طرف مرز نیز قوم کرد عراقی سکونت دارد. کردها در کشور ترکیه و سوریه نیز سکونت دارند.

دیدگاه تاریخی مربوط به ریشه کردها، تفسیری مدرن است که شرق شناسایی نظیر و لادبسیر مینورسکی آن را مطرح کرده اند. به هر حال این نکته مسلم است که کردها

بخش جدایی ناپذیر امپراتوریهای ایرانی ماد، هخامنشی، پارتی، اشکانی و ساسانی بودند. بعد از شروع جنگ جهانی اول و رشد و ترویج ناسیونالیسم ملی گرا توسط انگلیس برای تسلط بر عثمانی، کردها نیز به تبعیت از ترکها و عربها که خواهان استقلال شده بودند مساله کردستان را مطرح و دنبال کردند.

گرایشات جدایی طلبانه در کردستان:

جریان خودمختاری خواهی کردها در شکل نوین خود در ایران به سالهای ۲۴-۱۳۲۰ یعنی زمان اشغال ایران توسط شوروی و انگلیس و بدنبال آن سرنگونی رضاشاه، باز می گردد.

در سال ۱۳۲۴ کومله به تاسی از حزب دموکرات آذربایجان و با حمایت شوروی نام حزب دموکرات کردستان را به خود گرفت. و سرانجام در سال ۱۳۲۵ همزمان با خروج نیروهای شوروی از خاک ایران دولت خودمختار کرد نیز سقوط کرد. از سال ۱۳۲۶ تا ۱۳۵۷ هیچ گونه حرکتی اساسی برای جدایی طلبی و خودمختاری در کردستان صورت نگرفته است در سال ۱۳۵۷ مقارن با پیروزی انقلاب اسلامی ایران جریان خودمختاری خواهی و انتظار کردها برای گرفتن حق تعیین سرنوشت از دولت مرکزی شدت گرفت.

احزاب متعددی خصوصاً حزب دموکرات کردستان مدعی گرفتن این حقوق از دولت مرکزی ایران گردید. سرانجام با استقرار قرارگاه سیدالشهداء در کردستان مقابله

عملی با گروههای جدایی طلب و محارب صورت گرفت و امنیت نسبی در این استان
برقرار گردید.

قوم بلوچ:

بلوچ به مردمانی اطلاق می گردد که در سرزمین بلوچستان و یا در استان سیستان و
بلوچستان در جنوب شرقی ایران، زندگی می کنند. زبان قوم بلوچ است، زبان بلوچی
شاخه ای از شیعه فارسی گروه ایرانی و در خانواده زبانهای هند و اروپایی طبقه بندی
شده است. قدیمی ترین منبع که در آن به واژه بلوچ اشاره شده، شاهنامه فردوسی اثر
مماسی ملی ایران است که در قرن دهم میلادی و چهارم هجری به نظام در آمده است.

گرایشات جدایی طلبانه در بلوچستان:

نخستین بار گرایش سیاسی قومی در بلوچستان زمان سلطنت محمدرضا شاه پهلوی
ظاهر گردید. که گروهی به نام «جبهه آزادی بخش بلوچستان» تحت نفوذ حوزه
سیاسی بلوچ ها در پاکستان اعلام موجودیت کرد. در زمان پیروزی انقلاب اسلامی که
اقتدار دولتی موقتاً تضعیف شده بود چند گروه سیاسی با گرایشات های قومی و چپ
گرایانه در بلوچستان ظهور نمودند که با احتمال عمومی مردم همراه نبودند و از بین
نرفتند، هم اکنون یک جنبش تحت عنوان جنبش ملی بلوچستان پاکستان فعالیت
ناسیونالیستی قومی می نماید.

قوم عرب:

منظور از قوم عرب مردمانی هستند که از نژاد عرب و به زبان عربی تکلم می نمایند و در استان خوزستان در جنوب غربی ایران زندگی می کنند. پس از فتح ایران به دست سپاهیان اسلام نیز بسیاری از قوانین عرب به ایران که در جرگه ممالک اسلامی در آمده بود، مهاجرت نمودند و در شهرهای مختلف ایران از جمله قزوین، نهاوند، نیشابور، بخارا، توس، کاستان، مرو، هرات و آذربایجان ساکن شدند.

حرکت های جدایی طلبانه خوزستان:

با پیروزی انقلاب اسلامی، مسایل قومی از جمله پیدایش گروه خلق عرب و قضایای مربوط به آن در این استان پدید آمد. اما شروع جنگ تحمیلی توسط عراق بحران قومی را در این نقطه از شکور تحت استماع قرار داد، زیرا ساکنین منطقه به نقاط مختلف کشور مهاجرت کردند و این مهاجرت هویت آنان را به شدت تحت تاثیر قرار داد. پایان یافتن جنگ و بازگشت مهاجرین به این منطقه باعث بروز مشکلات اقتصادی و بحرانهای اجتماعی ناشی از آن مانند همکاری و افزایش جرم و جنایت و... همراه بوده است.

قوم ترکمن:

مقصود از ترکمن مردمانی هستند که در شمال شرقی ایران در استان گلستان، بخشی از سرزمین ایران با کشور ترکمنستان و نیز در کنار دریای خزر سکنی گزیده اند. ترکمن ها ایران، شاخه ای از ترکمن های آسیای میانه اند و مرکز اصلی آنها بخش

جنوب غربی آسیای مرکزی (جمهوری ترکمنستان فعلی) است. مردم این قوم از چندین گروه بزرگ تباری هستند که عبارتند از: قبال یموت، گوگلان، تکه، سالوراساری، ساریق و چو. ترکمن ها زبان خود را «ترکمن چه» یا «ترکمن دیل» (زبان ترکمنی) می نامند.

مذهب ترکمن های ایران و ترکمن های ساکن در آسیای مرکزی مسلمان اهل سنت و حنفی می باشند. هم اکنون گروههای ناسیونالیستی در ترکمنستان فعال می باشند که خط مشی اصلی آنها از سوی پان ترکمیت های ترکیه و آذربایجان تعیین می گردد. همچنین بعد از فروپاشی شوروی سابق و استقلال جمهوری ترکمنستان نفوذ اسرائیل در این منطقه باعث تهدیدی جدی برای امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران گردیده است.

قوم لر:

بررسی تاریخی از سرنوشت قوم لر نشان می دهد که این قوم یکی از کهنترین اقوام ایرانی الاصل و ساکن در فلات ایران بوده اند. سکونت در مناطق صعب العبور، ایجاد پیوندهای نسبی و سببی در میان عشایر لر، همجواری با مرزهای دولت عثمانی، موقعیت ویژه و مناسب جغرافیایی، گویش و زبان و فرهنگ مشترک، پیوسته، عدم اختلاط با سایر گروههای قومی، همگی نشان دهنده وجود خصلت های انسجام دهنده قومی در میان لرهای منطقه لرستان است.

خیزش طوایف لر به سردمداری کریم خان زند تفوق بی چون و چرای لرها را بر سرنوشت سیاسی ایران بعنوان یگانه حکومت مرکزی به همراه داشت که در نهایت با ظهور آقا محمدخان قاجار سقوط نمود. این قوم به زبان لری صحبت می کنند که ریشه فارسی دارد و گویش های مختلفی را در بر می گیرد. مذهب این قوم نیز شیعه اثناعشری می باشد. افراد این قوم در استانهای فارس، کهگیلویه و بویر احمد، چهارمحال بختیاری و خوزستان نیز به صورت پراکنده زندگی می کنند، از مشکلات فعلی لرستان می توان مشکل اقتصادی و به تبع آن بیکاری نسل جوان را نام برد که بعنوان معضل جدی برای کشور و دولت قلمداد می شود.

در جنوب شرقی ایران منطقه سیستان و بلوچستان در نوار مرزی ایران با دریای عمان و کشورهای پاکستان و افغانستان قرار گرفته است که قوم بلوچ در آنجا استقرار دارد. این قوم نیز با اکثریت قوم بلوچ آن سوی مرزها همسایه است و عدم وجود شکاف مذهبی و زبانی نیز باعث پیوند بیشتر این دو گروه می گردد. در شمال شرقی ایران در حدود پانصد کیلومتر از نوار مرزی ایران قوم ترکمن استقرار دارد که با کشور هم زبان و هم مذهب خود یعنی ترکمنستان همسایه است.

ویژگی و سرشت نظام کنونی بین المللی به گونه ای است که بسیاری از مسایل داخلی به سرعت جنبه بین المللی می یابد چنین وصفی مرهون گسترش ارتباطات، انبوه سازی و تبادل سریع اطلاعات می باشد که عملاً مرزهای سیاسی متعارف را از میان برداشته است در چنین وضعیتی نمی توان مساله مهمی چون قومیت ها را که قبلاً

به سایر کشورها نیز می باشد و با حساسیت به آن نگریده می شود، صرفاً یک مسئله داخلی قلمداد نمود.

این مسئله بویژه در مورد قومیهایی که در کشوری دیگر اکثریت جمعیتی را تشکیل می دهند از حساسیت بیشتری برخوردار می گردد. هرگونه تصمیم در مورد یک اقلیت قومی می تواند باعث ایجاد حساسیت و زمینه دخالت خارجی در کشور موصوف را برانگیزد. بنابراین احتمال دخالت قدرتهای جهانی و کشورهای منطقه در امور داخلی کشور به بهانه کمک به این اقوام را باید تهدید بالقوه امنیت ملی از این ناحیه قلمداد نمود.

قومیت ها و تهدید امنیت داخلی:

آنچه برای امنیت داخلی ایران از ناحیه قومیتها تهدید به حساب می آید ممکن است تا حدودی با مسایل امنیت ملی مشترک باشد ولیکن اگر ثبات سیاسی صورت مسئله امنیت داخلی قرار گیرد، عاملهای زیر از ناحیه قومیتها برهم زننده ثبات سیاسی است:

افزایش سریع جمعیت و قدرت اقتصادی گروههای قومی:

اقتصاد و جمعیت دو مولفه مهم قدرت بشمار می روند. به لحاظ جمعیتی در حالی که با توجه به سیاستهای اقتصادی و بهداشتی جمعیت فارس زبان شیعه مذهب ساکن نقاط مرکزی کشور در قالب طرحهای کنترل جمعیت فارس زبان شیعه مذهب ساکن نقاط مرکزی کشور در قالب طرحهای کنترل جمعیت شدیداً کنترل می شد، ظرف سالهای اخیر آهنگ سه درصدی رشد جمعیت استان کردستان، معمولاً چند درصد

سریعتر از کل کشور تهدید قلمداد نگردد، این افزایش سریع و خلاف برنامه جمعیت با توجه به کمبود امکانات رفاهی، آموزشی و اشتغال می تواند به ایجاد نارضایتی و بحرانهای شهری و تهدید امنیت داخلی بیانجامد.

تسهیل ورود و تردد اتباع بیگانه و اقلیتهای قومی سایر کشورها به مناطق قوم‌نشین:

استقرار و پراکندگی گروههای قومی کرد، بلوچ، عرب، ترکمن و آذری در مجاورت مرزهای ایران باعث شده است که گروههای قومی مشابه مستقر در آن سوی مرزها به کشور ورود غیرقانونی داشته و برای تردد غیر مجاز در مناطق مرزی و حتی در عمق کشور مشکل چندانی نداشته باشند.

در مناطق قومی مانند خوزستان، کردستان و خاصه آذربایجان غربی این معضل به شکل جدی تهدیدکننده است و تمهیداتی که از این بابت متوجه امنیت داخلی می‌گردد عبارتند از:

- گسترش پدیده بیکاری به دلیل مزایای به کارگیری افراد مهاجر و غیر مجاز در مقایسه با کارگران ایرانی.

- تشدید روند قاچاق کالا و ارزاق به ویژه سوخت.

- وارد کردن برخی لوازم مصداق تهاجم فرهنگی مانند: عکس، فیلم، نوارهای مبتذل، مشروبات الکلی و...

- قاچاق ارز و شمش طلا.

- آلوده نمودن ماموران مرزبانی کشور.

- ورود انواع بیماریهای مسری.

- دامن زدن به مفاسد اخلاقی و اجتماعی.

گسترش بی رویه روابط با اقوام کشورهای همجوار و تبعات منفی آن:

وجود اقوامی مشابه گروههای قومی ایرانی در نقاط مرزی کشورهای همجوار با ایران موجب شده که این اقوام روابط خود را در سطح گسترده ای حفظ کنند و همین امر به برقراری روابط گسترده غیر رسمی و غیرقانونی میان آنان انجامیده است که به لحاظ حقوقی و قانونی مشکل ساز باشد. این امر در دراز مدت امنیت داخلی را با مخاطره روبرو خواهد نمود.

تشدید گرایشهای فرهنگی و گرایانه در مناطق قومی:

تفکرات قوم گرایانه، تجزیه طلبانه و ناسیونالیستی قومیتهای همجوار، گروههای قومی ایران را متاثر می سازد و مسایل امنیتی جدی در داخل کشور پدید می آورد. به رغم گذشت بیش از بیست سال از انقلاب اسلامی و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، هنوز پایگاه اجتماعی گروههای تجزیه طلب مانند حزب منحلہ دموکرات کردستان، جنبش خلق عرب و... بطور کامل از میان نرفته و همه ساله عده ای به ویژه قشر جوان جذب این گروهها می شوند. بنابراین میزان تهدید فوق را که با توجه به ظاهر غیرسیاسی و غیر برانداز خود کمتر حساسیتی به خود جلب می کنند باید مضاعف دانست و در دراز مدت تبعات امنیتی عدیده ای را می تواند متوجه نظام اسلامی و کشور ایران نماید.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

تشدید معضل جاسوسی:

استخدام و به کارگیری جاسوسان و عوامل نفوذی در راستای اهداف اطلاعاتی و امنیتی یکی از اصول و اهداف هر سرویس اطلاعاتی در کشورهای دشمن و حتی دوست است. استفاده از انگیزه های قومی، مذهبی و نارضایتی سیاسی اقوامی که در نقاط مرزی و یا عمق کشور زندگی می کنند قاعدتاً مورد توجه سازمانهای اطلاعاتی خارجی می باشد.

فصل چهارم

قومیت ها و تهدید امنیت ایران

فرآیند شکل گیری تهدید:

تهدید اصولاً آنگاه شکل می گیرد که بین حداقل دو بازیگر در محیط مورد نظر بر سر تصاحب، یا احقاق حق یا نفع اختلاف، تضاد و نهایتاً تعارض صورت پذیرد. تهدید اصولاً زمانی به فعلیت می رسد که یک طرف تضاد و یا اختلاف احتمال به دست آوردن و یا تصاحب قدرت را بدون از دست دادن حق و یا نفعی مساوی یا بزرگتر برای خود قطعی و یا نزدیک به قطعی بداند و قادر به تحمل ضررهای ناشی از برخورد باشد و امکان اداره محیط تعارض را به نفع خود ممکن بداند.

امنیت و امنیت ملی:

مفهوم امنیت ملی نیز از اساسی ترین مفاهیمی است که بر حیات سیاسی یک کشور - ملت تاثیر می گذارد به نظر اندیشمندان سیاسی، فلسفه وجودی دولت در حفظ امنیت عنوان شده است. در دایره المعارف علوم اجتماعی امنیت ملی، توان یک ملت در حفظ ارزشهای داخلی از تهدید خارجی تعریف شده است همچنین فرهنگ روابط بین المللی بیان می دارد که امنیت ملی حالتی است که ملتی فارغ از تهدید، از دادن تمام و یا بخشی از جمعیت، دارایی و یا خاک خود به سر می برد.

گرایشات قومی و یا ناسیونالیسم قومی و نژادی و مذهبی در درون یک کشور و یا مشترک میان دو یا چند کشور که با حرکت‌های استقلال طلبانه همراه است از عوامل و منابع تهدید کننده امنیت ملی برون مرزی و درون مرزی هر کشوری می تواند باشد، ایران نیز، بدین دلیل که هم گروه قومی درون کشوری دارد و هم مشترک بین چند کشور، در زمره هر دو گروه از این کشورها می باشد.

قومیت ها و تهدید امنیت ملی ایران:

جمهوری اسلامی ایران مرزهایی به طول ۸۷۳۱ کیلومتر با کشورهای همسایه دارد که ۲۷۰۰ کیلومتر آن آبی است، اگر محل استقرار قومیتها در مرزهای ایران مرز سیاسی و امنیتی به شمار روند حدود ۳/۵ مرزهای ایران سیاسی هستند و نقطه آسیب پذیر امنیتی محسوب می گردند.

شمال غربی ایران که قوم ترک در آن استقرار دارد و با قوم و کشورهای همزبان خود، یعنی آذربایجان و ترکیه همسایه است، از نظر ژئوپولتیکی آذربایجان پل ارتباطی آسیا و اروپاست و شاهرگ حمل و نقل زمینی ایران و کشورهای آسیای مرکزی می باشد. در دنباله شمال غرب به سمت جنوب کشور، قوم کرد استقرار دارد که در آن سوی مرز با قوم همزبان و هم مذهب خود، یعنی کردستان عراق همسایه است. قوم کرد در کشورهای ترکیه و سوریه نیز استقرار دارد. در ادامه نوار مرزی ایران در جنوب غربی، قوم عرب استقرار دارد که با کشور عراق هم مرز و هم زبان است.

بنابراین طبیعی به نظر می رسد که کشورهای مخالف انقلاب از هر شیوه ای برای نفوذ جمع آوری اطلاعات و حتی المقدور ضربه زدن به آن استفاده کنند یکی از این اهرم ها و ابزارهای مناسب، بهره گیری از گروههای قومی است.

افزایش هزینه ها در مناطق قومی نشین:

حضور نیروهای دولتی و نظامی در مناطق قومی نشین، هزینه های سنگین سیاسی و اقتصادی را به همراه دارد انسداد و کنترل مرزها مستلزم حضور نیروهای غیر بومی در منطقه قومی نشین که با واکنش منفی اقوام مواجه می گردد بعلاوه هزینه های سیاسی کنترل این گونه حرکت های بحران ساز، سیاست خارجی کشور را با سایر کشورها و نهادهای بین المللی تحت تاثیر قرار خواهد داد. جمهوری اسلامی ایران از سوی جنبشهای شبه وهابی و برخی کشورها متهم به افراطی گری شیعی و سرکوب اهل سنت لقب گرفته است.

شیوه های حل و فصل منازعات قومی:

از دیدگاه تاریخی دست کم دو مجموعه از ترتیبات متمایز جهت مرتبط نمودن خرده فرهنگهای متفاوت در زیر چتر یک نظام سیاسی واحد وجود داشته است. الف) شیوه های حذف و یکسان سازی ب) شیوه های مدیریتی تمایزات فرهنگی و قومی. اتخاذ هر کدام از شیوه های فوق از عوامل متعددی، از قبیل تعداد نفرات (کم و یا زیادی) گروههای قومی، توزیع جغرافیایی این گروهها در قلمرو یک کشور، میزان حمایت خارجی از قومیت ها، پیچیدگی و استحکام فرهنگهای اقلیت، میزان سیاسی

شدن گروه‌های اقلیت تبعیت می‌کند. بعبارت بهتر نوع فرهنگ سیاسی از یک سو به سوابق تاریخی و داعیه‌های حکومتی و سرزمین اقلیت‌های قومی، میزان خود آگاهی، قومی و قدرت و کیفیت نمادها و نهادهای فرهنگی و قهرمانان تاریخی آنها و میزان تواناییها و ظرفیت تطبیق و یا قدرت سرکوب سیستم سیاسی با توجه به ساختارهای داخلی و بین‌المللی آن از سوی دیگر، بستگی دارد.

گیرتز با یک ??? مطالعاتی که اغلب بر روی ساختارهای چند قومیتی خاورمیانه صورت گرفته است به پنج گونه و الگوی شکاف فرهنگی (قومی) اشاره می‌نماید.

۱) یک گروه مسلط و یکه تاز و برخی اقلیتهای پر دردسر (مثل اردن)

۲) یک گروه مرکزی و چندین گروه دور از مرکز (مثل مراکش و ایران)

۳) دو و یا چند گروه تقریباً متوازن و حریف (نظیر شبعیان و نیسها در عراق، مسیحیان و مسلمانان در لبنان)

۴- سلسله مراتب نسبی گروهها (این الگو در خاورمیانه مصداقی ندارد)

۵) ائتلاف چندین گروه ذره ای (که این الگو هم در خاورمیانه مصداقی ندارد)

غناي فرهنگي و دموکراسي آینده کشورهای چند قومیتی از جمله ایران ایجاب می‌کند که «برادروار» هستی فرهنگی زبانی، دینی و تباری اقوام مختلف از سوی دولتهای متمرکز مورد پذیرش قرار گیرد. پذیرش اصل آزادی فردی نمی‌تواند جدای از پذیرش اصل آزادی جمعی در مستوره قومی باشد. شیوه‌های تولیدی متنوع و رنگارنگ قومی فرهنگی ملی را غنی تر و آراسته تر می‌کند و باغ ملت را به انواع گلها و عطرها می‌آراید، وحدت بوستان در کثرت گلهاست و گرنه با یک گل بوستان نمی‌شود.

فصل پنجم

راهکارهای پیشنهادی مدیریت قومی

در ابتدا اصل مساله یعنی چند قومی بودن کشور است که بصورت تهدیدی بالقوه برای امنیت ملی کشور قلمداد می گردد مساله حساس دیگر استقرار و سکونت اقوام در نوار مرزی کشور است بویژه آن که هر یک از اقوام با اکثریت قومی آن سوی مرز نیز در همسایگی به سر می برند و شاید مهمترین تهدید امنیتی از ناحیه قومیتها همین مساله باشد زیرا همنوایی اقوام با اکثریت قومی آن سوی مرز در دراز مدت حس جدایی طلبی را در میان ایشان تقویت خواهد نمود مساله بعدی استقرار اقوام ایرانی در نقاط حساس اقتصادی و حمل و نقل بازرگانی کشور است بعلاوه این که همین مناطق با بحرانهای اقتصادی نیز دست و پنجه نرم می کنند.

خطر ناشی از این نکته زمانی بیشتر می گردد که با بیکاری حجمی عظیم از نیروهای جوان نیز همراه باشد. در هر حال امروزه مهمترین اصل برای موفقیت مدیریت سیاسی و قومی شناخت ایران بعنوان کشوری چند قومی، برنامه ریزی و سازماندهی بر مبنای آن است.

درباره آزادی های اجتماعی نظرات مختلفی وجود دارد. یک نگاه بدبینانه و منفی نسبت به اعطای این آزادی ها به قومیت هاست و یک نگاه مثبت و ایجابی وجود دارد. از یک دیدگاه ناسیونالیستی تنگ نظرانه برخورد دارند و فکر می کنند تنها در ایران یک فرهنگ واحد وجود دراد و می بایست همه فرهنگهای دیگر را در این فرهنگ

ذوب کرد و از هیچ فرهنگ، گوش و لهجه دیگری که در این کشور وجود دارد،
طرفداری نکرد.

دیدگاه دوم آن است که تنوع و تکثر زبانها و فرهنگ در ایران، نه تنها زیانی به
یکپارچگی ملی و استقلال و وحدت کشور نمی رساند، بلکه اهتمام به آزادی های
قومی و احترام به فرهنگ آنها موجب می شود که غنای بیشتری به اصالت و فرهنگ
ملی بخشیده شود، مساله قومیتها به دلیل گره زدن آن به امنیت ملی و نیز وجود بعضی
موانع و سوابق تاریخی، از روی تعمد، احتیاط و یا غفلت مورد بی توجهی قرار گرفته
و به حوزه «نیندیشدها» رانده شده است.

امروزه عدم آشنایی اقوام به حقوق خود و هم چنین فرهنگ و آداب و رسوم
یکدیگر باعث گردیده است که فاصله جدی بین آنان بوجود آید و تعارضات بسیار
شدیدی بین لایه های قومی از دیدگاه فرهنگی درگیرد. برای جلوگیری از وقوع این
گونه مسائل، باید زمینه مشارکت عمومی در داخل جامعه فارغ از نوع قومیت مذهب
زبان، نژاد و فرهنگ فراهم شود. در شرایط حساس کنونی، ایران شاهد تلاقی تقاضاها
و مطالبات قومی است این مرحله یکی از حساسترین و پیچیده ترین گذرگاههای
تاریخی است که جز با فکر و اندیشه، مدیریت و تعدیل ابهامات و القانات موجود
قومی و مشارکت مردمی نمی توان از آن بخوبی گذشت و امنیتی مستدام را برای ایران
تضمین نمود. با توجه به چنین نتایجی می توان پیشنهاداتی را البته با قابلیت تعدیل در
موارد مختلف جهت سیاستگذاری مناسب و مدیریت قومی متکثر ارائه نمود:

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

۱- تقویت حس وفاداری ملی در فرهنگ سیاسی جامعه

۲- ایجاد اعتماد و برابری در میان خرده فرهنگهای موجود جهت رشد و تعالی آنها

۳- اهتمام جدی به توسعه و گسترش رفاه اقتصادی مناطق قومی نشین

۴- جایگزینی شیوه های مدیریت علمی به جای شیوه های مدیریت سنتی

۵- ترویج اصل احترام به حقوق قومیت ها در نهادهای مختلف

۶- اجرای طرحهای اشتغال زا در مناطق قومی.

نتیجه گیری:

هدف این پژوهش بررسی پدیده قومیت بعنوان یکی از معضلات سیاسی و امنیتی نظام جمهوری اسلامی ایران تبیین نحوه تهدید امنیت ملی و امنیت داخلی کشور از ناحیه قومیتها و ارائه راهکارهای لازم مدیریتی جهت تضعیف منابع تهدید از سوی قومیتها بوده است. در این راستا در فصل اول با عنوان کلیات، اصول مختلف مربوط به پژوهش تدوین گردند یا چارچوبی باشد برای ادامه بحث در فصول بعدی.

در پی آن در فصل دوم ضمن ریشه یابی پدیده قومیت و تفاوت و تشابه آن با ملت مهمترین عامل تحرک اقوام در دهه های اخیر رشد ناسیونالیسم قومی دانسته شده است هرچند که ناسیونالیسم مبتنی بر ملت و قوم گرایی رابطه معکوس با یکدیگر داشته اند به نحوی که ضعف ناسیونالیسم در یک ملت باعث تشدید قوم گرایی و منجر به تشکیل واحدهای سیاسی جدید گردیده و تقویت آن از بروز قوم گرایی جلوگیری نموده است هر دو سوی عملکرد آن نیز بسته به مدیریت دولتها بوده است بیان نظریات تئوریک اندیشمندان و محققان در باب بسیج قومی مانند، استعمار داخلی، رقابت بر سر منابع، انتخاب حسابگرانه، رقابت نخبگان و... و الحاق نظریات مربوط به همگرایی و وحدت سیاسی در پایان فصل جهت درک اهمیت تاریخی معضل قومیت، بعلاوه این که به برخی از سوالات فرعی نیز پاسخ داده شده است.

فصل سوم جهت مرتبط نمودن موضوع بحث پژوهش با شرایط قومی ایران وضعیت کلی و جزئی اقوام در کشور ترسیم و با بیان تاریخچه، زبان، مذهب، محل

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۰۵۱۱ تماس حاصل نمایید

استقرار جغرافیایی هر یک از اقوام نشان داده شده که ایران امروزه بصورت جدی،
پدیده قومیت روبرو است.

فصل چهارم با تبیین نحوه شکل گیری تهدید و چگونگی تهدید امنیت ملی و
امنیت داخلی ایران از ناحیه قومیتها چالش هایی که از دیدگاه امنیتی برای کشور تصور
می رود طرح گردیده، پاسخ به بخشی از سوال اصلی و زمینه های اثبات فرضیه نیز
فراهم گردیده است.

فصل پنجم با عنوان راهکارهای پیشنهادی مدیریت قومی جلب مشارکت سیاسی و
اجتماعی اقوام با توجه به اصول پانزدهم و نوزدهم قانون اساسی جذب نخبگان قومی
در امور مدیریتی نظام، هویت سازی یکسان ملی و ایجاد حس مسئولیت ملی در همه
ابعاد آن و افشاء توطئه، مطامع و منافع بیگانگان به دور از هرگونه افراط و احساسات
برای توده اقوام. بعنوان راهکار مدیریتی جهت تضعیف منابع تهدید امنیت ملی از
ناحیه قومیتها که در فرضیه پژوهش بدانها پرداخته شده بود ارائه گردیده است. در
پایان نیز جهت تمثیت و حس جریان امور، پیشنهاداتی داده شده است.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoo.cn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

پیشنهادات:

در راستای نیل به رسیدن به چنین موضوعاتی که تقریباً بصورت کلی به آن اشاره شده و در متن و مقدمه آورده شده است اولاً باید اهداف کلی و نیز اهداف جزئی برای رسیدن به چنین موضوعاتی در وجود و کلام هر محقق آشکار گردد و دیگر اینکه چکیده تحقیق در ابتدای هر کار تحقیقی وجود داشته و ذکر گردد و دیگر اینکه در این تحقیق پیشینه تحقیق مورد توجه قرار نگرفته است.

مراجع و منابع:

- ۱- آذری، علی. قیام شیخ محمدخیابانی. تهران. صفی عیشاه. ۱۳۴۴
- ۲- آشوری، داریوش. ماومدنیث. تهران: موسسه فرهنگی فراط. ۱۳۷۶
- ۳- آلن، بیرو. فرهنگ علوم اجتماعی. ترجمه باقر ساروخانی. تهران: نشر کیهان. ۱۳۷۰
- ۴- احمدی، حمید. قومیت و قوم گرایی در ایران. از افسانه تا واقعیت. تهران: نشر نی. ۱۳۷۸
- ۵- الطائی، علی. بحران هویت قومی در ایران. تهران: نشر ستادگان. ۱۳۷۸
- ۶- بشیریه، حسین. دولت عقل. تهران: موسسه نشر علوم نوین. ۱۳۷۴
- ۷- پیرنیا، حسن. ایران باستان. تهران: انتشارات دنیای کتاب. ۱۳۶۲
- ۸- رضائیان، علی. اصول مدیریت. تهران: انتشارات سمت. ۱۳۷۱
- ۹- شمیم، علی اصغر. کردستان. تهران: نشر مدبر. ۱۳۷۵
- ۱۰- وزارت امور خارجه. کتاب سبز ترکمنستان. ۱۳۷۵
- ۱۱- فصلنامه مطالعات ملی. سرزمین و فرهنگ مردم بلوچستان. تهران. ۱۳۷۹
- ۱۲- مجله نشر دانش. تعدد اقوام و وحدت ملت. شماره ۲۱. ۱۳۷۱
- ۱۳- کاتم، ریچارد. ناسیونالیسم در ایران. ترجمه احمد تدین. تهران: انتشارات کویر. ۱۳۷۲
- ۱۴- کسروی، احمد. تاریخ هیجده ساله آذربایجان یا سرنوشت گردان و دلیران. تهران: انتشارات امیرکبیر.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

Filename: Document1
Directory:
Template: C:\Documents and Settings\hadi tahaghoghi\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: H.H
Keywords:
Comments:
Creation Date: 4/10/2012 6:38:00 PM
Change Number: 1
Last Saved On:
Last Saved By: hadi tahaghoghi
Total Editing Time: 0 Minutes
Last Printed On: 4/10/2012 6:38:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 47
Number of Words: 6,334 (approx.)
Number of Characters: 36,107 (approx.)